

TUUSULA

Seudulliset yksiköt

KESKI-UUDENMAAN YMPÄRISTÖKESKUS

Palvelualue

**Vastuuhenkilö: Ympäristökeskuksen johtaja
Risto Mansikkamäki**

Olennaiset tapahtumat tammi-elokuu 2020

Keski-Uudenmaan ympäristökeskus käynnisti keväällä 2016 huhtikuun 2020 loppuun kestäneen maanviljelyn vesiensuojelun konsortiohankeen, johon on saatu rahoitusta Manner-Suomen maatalouden kehittämisohjelmasta. Hankeaikana toteutetun vesiensuojeluneuvonnan, verkostoitumisen ja tiedonjaon lisäksi hankkeessa on kehitetty viljelijöille tarkoitettu tiedonvälitysportaali (<https://kasvukunto.fi/>), jonka avulla pyritään jakamaan tietoa maan kasvukunnon parantamisesta ja maatalouden ympäristötoimista.

Ympäristökeskus osallistuu Tuusulanjärven valuma-alueella käynnistyneen KUITU-hankkeen toteuttamiseen vuosina 2020-2021. Luonnonvarakeskuksen koordinoiman *Kuitulietteet maatalouden vesiensuojelukeinona* (KUITU) -hankkeen tavoitteena on tuottaa arvio maanparannuskuiduilla saavutettavasta alueellisesta ja valtakunnallisesta vesiensuojeluyhdystä sekä parantaa Tuusulanjärven tilaa.

Keski-Uudenmaan ympäristökeskus on Nurmijärven kunnan liityttyä ympäristökeskukseen vuonna 2013 jatkanut kunnan vuonna 1989 aloittamaa Nurmijärven järvien veden laadun seuranta. Huhtikuussa valmistui raportti Nurmijärven järvien veden laadusta vuosina 2018 - 2019 (https://www.keskiuudenmaanymparistokeskus.fi/sivu.tmpl?sivu_id=7576).

Ympäristövalvonnan palveluyksikkö on ollut mukana Tuusulan kunnan Lean-työskentelyn pilotoinnissa. Ympäristövalvonnan pilottihankkeessa on kehitetty

yksikön lupaprosessien virtaustehokkuutta. Virtauksen kannalta ongelmallisimmaksi on havaittu prosessin alun pitkä odotusaika, joka on seurausta vireille tulleiden hakemusten suuresta määrästä seuranneesta lupajonosta. Ratkaisuksi on otettu käyttöön esikäsittely, jolla lupahakemusten täydentäminen saadaan hoidettua luvan odottaessa valmisteluun pääsyä. Muutoksen pitäisi parantaa virtaustehokkuutta merkittävästi.

Ympäristökeskus on 16.3.2020 alkaen rajoittanut koronavirusepidemian vuoksi asiakastapaamisiaan, siirtänyt henkilöstönsä laajennettuun etätööhön sekä keskeyttänyt Keravalla ja Mäntsälässä tapahtuvan lähityöskentelyn ainakin vuoden 2020 loppuun saakka. Koronaepidemian vuoksi osa terveysvalvonnan palveluyksikön säännöllisen valvonnan kohteista oli suljettuina, eikä kaikkia suunnitelmallisia tarkastuksia tehty keväällä 2020. Toisaalta samaan aikaan neuvonnan tarve kasvoi, mikä työllisti tarkastajia. Kesän aikana tarkastuksia tehtiin normaalisti. Asumisterveysvalvontaan ja erilaisiin ympäristöhaittoihin liittyviä toimenpiteidenpyyntöjä ja yhteydenottoja on ollut tavanomaista enemmän koko alkuvuoden ajan.

Tavoitteet ja niiden toteutuminen tammi-huhtikuussa

1. Ympäristönsuojeluviranomaisen valvonta on vaikuttavaa.

Mittari:

Valvontaohjelman toteutumisastetta on parannettu priorisoimalla valvonnan resursoinnissa valvontaohjelman mukaista suunnitelmallista ja riskiperusteista valvontaa. Valvontasuunnitelman toteutumisaste on yli 70 %.

Vastuutaho:

- ympäristövalvontapäällikkö

Seuranta:

- *Koronaepidemian takia kevään tarkastuksia on jouduttu siirtämään syksylle. Ohjelman mukaiset*

tarkastukset pystytään pääosin tekemään syksyn aikana, ellei poikkeustilanteen takia tarkastusten tekeminen loppukesän tilanteesta kohtuuttomasti vaikeudu.

2. Elintarvike- ja terveysvalvonta ovat riskiperusteista ja kattavaa.

Mittari:

- 50 % elintarvikevalvonnan suunnitelmallisen valvonnan kohteista ja 33 % terveydensuojelulain perusteella säännöllisesti valvottavista kohteista on tarkastettu.

Vastuutaho:

- terveysvalvonnan päällikkö

Seuranta:

- *Koronaviruksen vuoksi useat valvontakohteet ovat olleet tilapäisesti suljettuina, ja tarkastustoimintaa on supistettu Ruokaviraston ohjeistuksen mukaisesti. Tavoitteen täytyminen vuonna 2020 on epävarmaa.*

3. Tuusulanjärven, Kilpijärven ja Valkjärven hyvä ekologinen tila vuonna 2027.

Mittari:

- Kilpijärven ja Valkjärven valuma-alueiden kunnostushankkeista on tehty suunnitelmat. Tuusulanjärven kunnostushanke on laajentunut järven valuma-alueella tehtäviin vesiensuojelutoimiin.

Vastuutaho:

- Ympäristönsuojelupäällikkö

Seuranta:

- *Kilpijärvestä on valmistunut valuma-alue selvitys ja Valkjärven Lähtelänojasta on tekeillä hulevesiselvitys, johon ympäristökeskus osallistuu. Tuusulanjärven ja sen valuma-alueen kunnostuksia tehdään parhaillaan, ja järven valuma-alueen peltolohkoilla on käynnistetty ravinnekuidun koikeiluhanke (KUITU-hanke), joka tähtää ravinnevalumien ehkäisyyn.*

4. KUUMA-kunnissa on ilmastonsuojelua tukeva ekotukihenkilöverkosto.

Mittari:

- KUUMA-kunnissa on vähintään 160 ekotukihenkilön verkosto, joka koostuu kuntien palvelukiinteistöjen käyttäjistä ja kiinteistöhoitajista.

Vastuutaho:

- Ympäristönsuojelupäällikkö

Seuranta:

- *Ekotukihenkilöverkosto on jonkin verran pienentynyt (noin 136 henkilöä 10 kunnassa). KUUMA-seudun lopetettua verkostohankkeen tukemisen ympäristökeskus keskittyy omien sopijakuntiansa (5 kuntaa) ekotukihenkilöverkoston tukemiseen.*

5. Sujuvat ympäristö- ja maa-aineslupapalvelut.

Mittari:

- Ympäristövalvonnan palvelukykyä on korotettu lisäämällä lupavalmistelun resursseja.

Vastuutaho:

- ympäristövalvontapäällikkö
- ympäristökeskuksen johtaja

Seuranta:

- *Tuusulan kunnanvaltuusto on 9.12.2019 § 169 päättänyt Keski-Uudenmaan ympäristölautakunnan ehdotuksen mukaisesti perustaa 1.1.2020 alkaen ympäristövalvonnan palveluyksikköön kaksi uutta ympäristötarkastajan virkaa. Molemmat virat on täytetty maaliskuussa.*

6. Sisäilmaprosesseja kehitetään yhteistyössä sopijakuntien kanssa.

Mittari:

- Terveysvalvonnan palveluyksikkö osallistuu kaikkien sopijakuntien sisäilmatyöryhmien työskentelyyn sekä tekee tiivistä yhteistyötä kuntien tilapalveluiden kanssa järjestämällä säännöllisesti yhteistyöpalavereita.

Vastuutaho:

- terveysvalvonnan päällikkö

Seuranta:

- *Terveysvalvonta on osallistunut sopijakuntien sisäilmatyöryhmätyöskentelyyn säännöllisesti ja kuntien tilapalveluiden kanssa on järjestetty yhteistyöpalaveri tammikuussa 2020.*

7. Kunnalliset eläinlääkäripalvelut ovat seudullisesti mahdollisimman yhdenmukaiset.

Mittari:

- Selvitys yhteisvastaanoton tilatarpeesta ja sijainnista on tehty.

Vastuutaho:

- eläinlääkintähuollon päällikkö
- ympäristökeskuksen johtaja

Seuranta:

- *Selvityksen teko aloitetaan syyskuun aikana.*

8. Ammattimaisen ja laajamittaisen toiminnan eläinsuojeluvalvonta on riskiperusteista ja suunnitelmallista.

Mittari:

- Valvontakohteita koskevat rekisteritiedot on päivitetty ja valvontasuunnitelma laadittu.

Vastuutaho:

- eläinlääkintähuollon päällikkö
- valvontaeläinlääkäri

Seuranta:

- *Valvontakohteita koskevia tietoja on päivitetty. Valvontasuunnitelman laadinta on kesken.*

MAASEUTUTOIMI

Mäntsälän kunta huolehtii yhteistoiminta-sopimuksen mukaisesti maaseutuhallinnon järjestämisestä Askolan, Hyvinkään, Järvenpään, Keravan, Mäntsälän, Nurmijärven, Pornaisten ja Tuusulan kuntien alueella. Yhteistoiminta-alue toimii hallinnon toimialalla nimellä Keski-Uudenmaan maaseutuhallintopalvelut.

Vuosi 2020 on yhteistoiminta-alueen kahdeksas toimintavuosi. Maaseutuvirasto on asettanut yhteistoiminta-alueille palvelutavoitteet ja valvoo niiden toteutumista. Palvelutavoitteet on kuvattu Mäntsälän kunnan ja Maaseutuviraston välillä tehdyssä maksajavirastosopimuksessa. Paperilomakkeiden käsittely työllistää hallintoa huomattavasti sähköisiä hakemuksia enemmän, jonka vuoksi sähköisen asiainnin lisääminen on yksi toiminnan tavoitteista.

Olellaiset tapahtumat ja tavoitteiden toteutuminen tammi-elokuussa 2020

Maksajavirastosopimuksessa asetettujen tavoitteiden toteutumista seurataan jatkuvasti, raportointi tavoitteiden toteutumisesta laaditaan vuosittain 15.11. mennessä. Poikkeustila ei toistaiseksi ole suuresti vaikuttanut maaseutupalveluiden toimintaan, mutta tukihaun asiakaspalvelun järjestämiseen se tulee vaikuttamaan.

Toiminnot on saatu järjestettyä katkottomasti myös poikkeusolojen aikana. Tukihaun asiakaspalvelua tuotettiin kahdessa kunnassa (Mäntsälä ja Hyvinkää) riittävin turvajärjestelyin. Keväällä tehtiin päätös olla palkkaamatta kausityöntekijöitä, joten määraikaisten palkkakustannuksiin varattu 6000 € jää käyttämättä. Seuraava maksajavirastovakuutus, jossa arvioidaan varainhoitovuoden tavoitteiden toteutumista, laaditaan syksyn 2020 aikana.

HOLHOUSTOIMEN EDUNVALVONTAPALVELUT

Palveluyksikkö

Vastuuhenkilö: Asiamies Arto Nätkynmäki

Olellaiset tapahtumat tammi-elokuussa

Yksikkö otti vuoden alussa käyttöön uuden asiakastietojärjestelmän, joka toiminnoiltaan pääosin vastaa entistä järjestelmää, mutta tukee toiminnan jatkuvuutta ja sisältää mm. tietosuojaääädösten edellyttämän tieto- ja tapahtumalokin. Etätyöhön siirtyminen maaliskuussa heikensi ja hidasti uusien ominaisuuksien käyttöönottoa.

Osana oikeusministeriön laatuhanke uusia edunvalvonnan päämiehiä on vuoden alusta lukien lähetetty Etelä-Suomen oikeusapu- ja edunvalvontapiirissä vahvistetun käytännön mukaan kirjallinen palvelulupaus, jolla edunvalvonnan alkaessa informoidaan päämiestä edunvalvonnan sisällöstä.

Syksyllä aloitettu neuvottelu valtion maksamasta päämieskohtaisesta korvauksesta on jatkunut ja saataneen päätökseen syksyn 2020 aikana.

Holhustoimen edunvalvontapalvelut on noudattanut koronaviruksen välttämiseksi saatuja ohjeita, ja toiminta siirtyi maaliskuussa suurelta osin etätyöhön. Yksikön paljolti fyysisiin asiakirjoihin perustuvien prosessien takia toimistolla on kuitenkin työskennellyt säännöllisesti vähintään kolme henkilöä. Etätyössä on kyetty tuottamaan normaaliuotoista ja -laatuista palvelua, vaikka sisäisiä prosesseja on jouduttu muokattamaan.

Talousarvion 2020 mukainen edunvalvontasihteerin toimi on täytetty.

Tunnuslukuja

Tarkastelujakson alussa päämiehiä oli 828. Päämiesten määrä on pidemmän aikaa ollut lievässä kasvussa ja uusien päämiesten arvioidaan edelleen olevan keskimäärin haasteellisempia ja työllistävämpiä kuin aiemmin. Yksikön tehokkuusluku myönnettyin resurssein (825:11) oli yleisen edunvalvonnan alalla korkea (75). Päämiesten määrän kasvu tasaantui maaliskuussa tilapäisesti todennäköisesti viranomaistoimintaan tulleiden "koronahidasteiden" takia.

Vakavia korvattavia virheitä ei tarkastelujaksolla sattunut.